

Dr. hab. Nicanor BABĂRĂ
la 70 de ani

Filolog, domeniul de cercetare: lingvistica generală, sociolingvistică, psiholingvistică; lingvistica comparativ-istorică, tipologică și comparată; filologie engleză; didactica limbilor străine. Doctor habilitat în filologie, profesor universitar (1999).

Un ilustru înaintaș afirma: fiecare basarabean merită a fi eroul unei cărți. Din pleiada unui posibil erou de roman face parte și destinul singular al profesorului universitar Nicanor Babără – descendent din comuna Sofia, județul Soroca.

Și-a început activitatea pedagogică la Tiraspol. În decembrie 1965 este angajat la USM în calitate de asistent, apoi devine lector (1968), lector superior (1989), conferențiar (1993) și în 1999 profesor universitar.

Începând cu 1965 și până în prezent, cu excepția anilor 1972-1989, când este forțat să plece de la Universitate, a activat ca profesor de limbă engleză, rusă, română și educator la școlile din Chișinău, Lozova, Băcioi, ține în fața studenților cursurile normative: introducere în filologia limbilor germanice, fonetica (comparativ-contrastivă), citirea analitică, lexicul, gramatica etc.

Pe parcursul anilor a publicat 259 de lucrări în limba română (163), engleză (42), rusă (44), franceză (2), ucraineană (8), inclusiv peste hotare 32, redactează și recenzează 38 manuale, programe, lucrări monografice. Rezultatele investigațiilor științifice rezidă în stabilirea naturii fonetice și a statutului fonologic al diftongilor și monoftongilor limbii române în baza röntgenocinematogramelor și a oscilogramelor; a descris dinamica articulatorie a acestor sunete compuse și parametrii lor acustici în baza oscilogramelor; a stabilit caracteristica articulatorie comparată a diftongilor în limba română și engleză, evidențiind similitudinile și deosebirile lor; a alcătuit un set de driluri fonetice contrastive pentru predarea limbii engleze în școala națională,

contribuind la perfecționarea didacticii limbii engleze în republică. Potrivit opiniei specialiștilor, multe aspecte științifice investigate de către prof. N. Babără poartă un caracter de pionierat. Lucrările sale sunt cunoscute la Iași și București, în Georgia, Belarus, Cazahstan.

Acad. R. Piotrovski, din Moscova, nota: *Complexul lucrărilor științifice ale dlui N. Babără are o mare valoare atât în plan teoretic (problematica contrastivă și istorico-dialectică), cât și în plan practic (predarea limbii române și logopedia). Impunătorul material experimental, acumulat cu deosebită rigurozitate, neîndoielnic, va fi utilizat și de către alți savanți la rezolvarea problemelor discutabile ale foneticii și fonologiei.*

Dr. A. Dosca, cercetător științific la ULIM și la Universitatea din Lucerna, Elveția: *Conștiință culturală de tip enciclopedic, exemplu de mobilitate spirituală, somitate prin excelență, membru al unei elite intelectuale excepțional de valoroasă, domnule profesor, mă închin profund pentru făurirea valorilor multiple, pentru cărțile de viață dăruite, pentru însuflețirea neobosită acordată, pentru imaginile adunate și închegate din fărâmele experienței Dumneavoastră – toate acestea soldându-se cu un efect delicat – sugerând generațiilor în ascensiune să sfideze limitele raționale ale științei.*

Domnul profesor descinde dintr-o familie „suspectă”. Biografia sa dramatică confirmă teza clasică: veritabilii intelectuali muncesc în surdină pentru binele poporului său fără a cerși onoruri și recompense. Pentru luciditatea și noblețea dumisale a plătit întreaga viață cu vârf și îndesat, suportând tăvălugul socializator implacabil.

Va fi o revelație lucrarea pe care o scrie mai mulți ani domnul profesor cu titlul „*O viață trăită amar, dar dulce*”, unde „amarul” vor fi cei care mereu l-au marginalizat, discreditat, înjosit și umilit, iar „dulcele” este adresat camarazilor idealurilor sale sacre.

Adeverința din 24 septembrie 1990, eliberată lui Nicanor Băbără (mun. Chișinău, str. I. Vieru, 12) este ca un al doilea certificat de naștere: „Prin decizia Plenarei Judecătoriei Supreme a Republicii Moldova din 24 septembrie 1990 (nr. 5u-34/90), condamnarea Colegiului judiciar a Judecătoriei Supreme în dosarul nr. 2-68 din 4 august 1972, inclusiv deciziile judecătorești ce au urmat au fost anulate după suspendarea dosarului. În legătură cu anularea deciziei judecătorești ilegale referitor la cetățeanul Nicanor Babără, care a pătimit nevinovat din motive politice 16 ani, el este reabilitat integral.”

Pe bună dreptate generațiile de studenți îl consideră profesorul românismului și umanismului.

Să ne trăiți, domnule profesor!

Grigore Grigorescu